

Helle Scheele

Barnets problem i børnehaven er ikke altid et problem i hjemmet

Hvis ens barn (0-6 år) har nogle vanskeligheder på den ene eller anden måde, vil de fleste forældre naturligvis forsøge at hjælpe barnet med vanskelighederne, så tilværelsen kan blive lidt lettere. Forældre udvikler ind imellem nogle strategier i forhold til deres barns vanskeligheder, som virker kompenserende og som kan være så effektive, at barnets vanskeligheder næsten bliver usynlige i hjemmet. Et barn, der i daginstitutionen for eksempel har svært ved at vente på tur og ved at udsætte egne behov i forbindelse med fælles måltider og andre fælles aktiviteter i institutionen, har måske slet ikke de samme problemer i hjemmet, fordi familien aldrig spiser sammen og mest laver én-til-én aktiviteter med barnet hjemme.

Når man som institutionspersonale hører, at familien aldrig spiser sammen og heller ikke laver så mange andre fælles aktiviteter, kan det være nærliggende at drage den konklusion, at barnets vanskeligheder må være forårsaget af forældrenes særlige adfærd overfor barnet. Man kan komme til at tænke noget i retning af: "Der er da ikke noget at sige til, at det barn har svært ved at deltage i fælles spising og andre fælles aktiviteter, når barnet slet ikke er vant til at gebærde sig i lidt større sammenhænge, men altid støt-

tes af forældrene i alle tænkelige sammenhænge".

Nogle gange kan der opstå en større eller mindre konflikt imellem institutionspersonalet og forældrene om, hvorvidt barnet overhovedet har vanskeligheder eller ej. Forældrene ser jo, af gode grunde, slet ikke de samme vanskeligheder derhjemme som de ser i daginstitutionen. Måske tænker forældrene, at barnet først har fået vanskeligheder efter det startede i daginstitutionen, og daginstitutionen tænker måske, at de vanskeligheder barnet udviser i institutionen, skyldes en uhenigtsmæssig adfærd fra forældrenes side. Hvis der opstår en sådan konflikt om "hvem der har ret", går det nogle gange ud over det gode samarbejde, som måske kunne føre til, at begge parter blev beriget og blev klogere på, hvad der er på spil for barnet, og hvad det mon er, der gør barnet så relativt velfungerende i sin hjemlige sammenhæng, og så udfordret i den institutionelle sammenhæng.

Nogle gange kan barnet vise sig at have et lettere medfødt handicap, som for eksempel afhjælpes rigtigt godt, når der er ro, forudsigelighed og én-til-én kontakt med barnet, hvilket forældrene allerede på et meget tidligt tidspunkt har erfaret og taget hensyn til og efterhånden har

vænnet sig så meget til, at det ikke længere udgør noget særligt problem for familien. Familien har måske således, på trods af barnets vanskeligheder, kunnet leve et relativt "normalt" liv. Når barnet så kommer i daginstitution – en langt mere kompleks social kontekst end den lille familie – udsættes det for langt flere krav, langt flere mennesker, flere dagsordener, lyde, lugte, synsindtryk osv, og barnets vanskeligheder bliver pludseligt langt mere synlige.

At erkende, at ens barn har et handicap, er en lang og smertefuld proces. Denne proces afhjælpes og formildes af professionelle, der udviser en høj grad af forståelse, indlevelse og evne til at lytte. Det kan være et dilemma for de professionelle, hvis de oplever, at der er forældre, som har svært ved at se barnets vanskeligheder i øjnene, men med en god dialog, der har fokus på barnet, og på hvordan det bedst støttes og udfordres, kan meget lade sig gøre.